

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Глосарій термінів регіонального
управління з курсу
"Вступ до спеціальності"
для слухачів магістратури державної служби

Укладачі:

Д.О. Горєлов

Д.А. Горовий

Відповідальний за випуск

Ю.Б. Іванов

Затверджено

на засіданні кафедри

менеджменту і маркетингу.

Протокол № 6 від 1 лютого 2002 р.

Харків, ХДЕУ, 2002

Глосарій термінів регіонального управління з курсу "Вступ до спеціальності" для слухачів магістратури державної служби. / Укл. Д.О. Горелов, Д.А. Горовий – Харків: Вид. ХДЕУ, 2002. – 30 с. Укр. мов.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Глосарій термінів регіонального управління з курсу "Вступ до спеціальності" для слухачів магістратури державної служби

Укладачі:

Горєлов Дмитро Олександрович
Горовий Дмитро Анатолійович

Відповідальний за випуск

Іванов Ю.Б.

Редактор
Коректор

Шаповалова М.Є.
Флорінська О.Ю.

План 2002 р., поз. № 22

Підп. до друку _____. 2002 Формат 60 x 90 1/16

Папір ТАТРА. Друк офсетний.

Ум. – друк. арк. ____ Обл. – вид. арк. ____

Тираж 50 прим. Зам. № ____ Безкоштовно

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи

Дк №481 від 13.06.2001 р.

Видавець і виготівник – видавництво ХДЕУ, 61001, м. Харків, просп. Леніна, 9а

ВСТУП

Регіон - це частина території країни, на якій функціонує сформований комплекс галузей виробництва, виробничої та соціальної інфраструктури. Кожен регіон має право здійснювати цілеспрямовану соціально-економічну політику з урахуванням своїх внутрішніх інтересів, наявності відповідних матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, необхідності реалізації місцевих цілей і завдань. Оптимальному поєднанню загальнодержавних і регіональних інтересів сприяє така форма співробітництва держави та окремих регіонів, яка сприяє зближенню рівнів соціально-економічного розвитку регіонів, підвищенню рівня ефективності територіального поділу праці, раціональному використанню ресурсного потенціалу, розвитку ефективних між-регіональних і зовнішньоекономічних зв'язків. Головна мета державного регулювання розвитку регіонів – забезпечення найповнішого використання їхнього ресурсного потенціалу шляхом оптимального поєднання інтересів держави і кожного регіону. До заходів регулювання регіонального розвитку належать створення регіональних спеціальних фондів; пряме державне інвестування; впровадження змішаного інвестування; регіональний контракт; випуск регіональних цінних паперів; застосування місцевих податків; створення вільних економічних зон; заохочення іноземних інвестицій та ін.

Регіональна економіка – нова наука в рамках спеціальності "Державна служба". Її мета полягає в допомозі державним службовцям низових (регіональних) рівнів зрозуміти цілі та завдання, які ставлять перед ними вищі рівні державного управління, а також трансформувати ці цілі на регіональний рівень. Поданий глосарій термінів регіонального управління зменшує вакуум у розумінні термінів нової дисципліни і спрямований на розширення кругозору державних службовців, магістрів державної служби.

ГЛОСАРІЙ

Автоматичні регулятори — це сукупність важелів, пов'язаних з економічною діяльністю держави і діють автономно незалежно від актів державної політики. [20]

Адміністративна реформа — це вид політико-правової реформи, яка здійснюється у сфері виконавчої влади і стосується як її організаційної структури, функцій, кадрового забезпечення, так і взаємовідносин з місцевим самоврядуванням. [11]

Адміністративно-територіальна одиниця — область, район, місто, район у місті, селище, село. [10]

Аналітично-синтетична обробка інформації — це процес обробки інформації шляхом аналізу і синтезу змісту документів з метою одержання необхідних відомостей, а також шляхом їх класифікації, оцінки, співставлення і узагальнення. [13]

Антициклічні регулятори — це сукупність важелів фіскальної (бюджетної) та кредитної політики. Антициклічні заходи фіскальної політики найчастіше зводяться до застосування таких бюджетних важелів, як державні закупки, державні капіталовкладення, трансфертні платежі, регулювання податкових ставок, а також правил і норм амортизації основного капіталу, що використовується під час розрахунків оподаткування. Антициклічні заходи кредитної політики передбачають зміну облікової ставки позичкового відсотка; зміну норми обов'язкових резервів комерційних банків; випуск (або викуп) державою короткострокових зобов'язань казначейства; кількісні обмеження кредиту; зміни умов споживчого, іпотечного та біржового кредиту. [20]

Апарат органів виконавчої влади — це організаційно поєднана сукупність структурних підрозділів і посад, які призначені для здійснення консультативних чи обслуговуючих функцій щодо виконання відповідними органами закріплених за ними повноважень (компетенції). До особового (персонального) складу апарату органів виконавчої влади відносяться державні службовці та інші працівники апарату. [11]

Банківське регулювання — одна із функцій Національного банку України, яка полягає в створенні системи норм, що регулюють діяльність банків, визначають загальні принципи банківської діяльності, порядок

здійснення банківського нагляду, відповідальність за порушення банківського законодавства. [14]

Банківський нагляд — система контролю та активних впорядкованих дій Національного банку України, спрямованих на забезпечення дотримання банками в процесі їх діяльності законодавства України і встановлених нормативів, з метою забезпечення стабільності банківської системи та захисту інтересів вкладників. [14]

Бюджет — це план утворення і використання фінансових ресурсів для забезпечення функцій, які здійснюються органами державної влади. [2]

Бюджет місцевого самоврядування (місцевий бюджет) — план утворення і використання фінансових ресурсів, необхідних для забезпечення функцій та повноважень місцевого самоврядування. [10]

Бюджет розвитку — доходи і видатки місцевого бюджету, які утворюються і використовуються для реалізації програм соціально-економічного розвитку, зміцнення матеріально-фінансової бази. [10]

Бюджетна політика — політика державних витрат, податкових ставок і державних позик; спосіб регулювання рівня державних доходів і витрат з метою впливу на загальний рівень економічної активності, підтримки ринкової рівноваги і стимулювання розвитку окремих сфер національної економіки. Здійснюється шляхом розробки і реалізації державного бюджету. [22]

Бюджетна система — сукупність бюджетів окремих рівнів державної влади, порядок їхньої розробки, методи формування дохідної і видаткової частини. Основу бюджетної системи країни формують федеральний і консолідований бюджети. [22]

Валовий внутрішній продукт (ВВП) — валова ринкова вартість товарів і послуг, зроблених на території країни за визначений період часу (звичайно за рік). [20]

Видатки розвитку — це видатки бюджетів на фінансування інвестиційної та інноваційної діяльності, зокрема, фінансування капітальних вкладень виробничого і невиробничого призначення; фінансування структурної перебудови галузей економіки; субвенції та інші видатки, пов'язані з розширенням відтворення. [2]

Виконавча влада — це одна з трьох гілок державної влади, яка відпо-

відно до конституційного принципу поділу державної влади покликана розробляти і втілювати державну політику щодо забезпечення виконання законів, управління сферами суспільного життя, насамперед державним сектором економіки. У відносинах із законодавчою і судовою владою вона користується певною самостійністю. [11]

Виконавче провадження — це сукупність дій органів і посадових осіб, спрямованих на примусове виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб), які здійснюються на підставах, у спосіб та в межах повноважень, визначених Законом "Про державне виконання", іншими нормативно-правовими актами, виданими відповідно до цього Закону та інших законів, а також рішеннями, що відповідно до цього Закону підлягають примусовому виконанню. [3]

Виконавчі органи рад — органи, які створюються сільськими, селищними, міськими, районними в містах (у разі їх створення) радами для здійснення виконавчих функцій і повноважень місцевого самоврядування в межах, визначених цим та іншими законами. [10]

Відповідальність (крім політичної) органів виконавчої влади — певний стан (режим) організаційних відносин між органами виконавчої влади, за яким певний орган (посадова особа) вправі застосовувати заходи дисциплінарної (службової) відповідальності до інших органів (посадових осіб). [11]

Відповідальність (політична) Кабінету Міністрів України — конституційне встановлений обов'язок Кабінету Міністрів скласти свої повноваження за таких умов: 1) у разі прийняття ВР України більшістю від її конституційного складу резолюції недовіри Кабінетові Міністрів - це відповідальність КМ перед Парламентом України (частина 1 статті 87 Конституції України (254к/96-ВР); 2) у разі прийняття Президентом України рішення про припинення повноважень Прем'єр-міністра - це відповідальність КМ перед Президентом (п.9 частини 1 статті 106 Конституції України). [11]

Вільні банківські зони спрямовані на залучення та вкладання великих капіталів. Це єдиний тип вільної економічної зони, який є професійним, тобто відноситься до одного виду діяльності. Дана зона не має стабільних географічних кордонів і тому може бути поширена на всю територію держави. [21]

Вільні комерційні зони є такими, що найбільш часто зустрічаються у світі. Вільна комерційна зона є територією з точними контурами, розташована найчастіше в порту чи поруч з ним, на якій дозволена необмежена торгівля з усіма країнами. Товари на території зони можуть знаходитися до 15 діб без оподаткування, від 15 днів до одного року – піддаватися пільговому оподаткуванню до їх повного чи часткового збуту на ринку країни перебування. Товари можуть бути відкриті для перевірки або перепакуння. Такі зони, як правило, використовуються фірмами, що займаються імпортом, експортом чи оптовими поставками. [21]

Вільні промислові зони створюються, як правило, в країнах, що розвиваються. Мета – залучення іноземних інвестицій для створення промислового виробництва на території зони. Основний напрямок – імпорт товарів промислового призначення, технологій. Створення зон такого типу допомагає розвитку економіки країни, трансформації її промисловості. Більш 110 зон цього типу розташовані в 40 країнах. [21]

Головна мета державного регулювання розвитку регіонів — забезпечення найповнішого використання їхнього ресурсного потенціалу шляхом оптимального поєднання інтересів держави і кожного регіону. [20]

Громадські послуги — послуги (муніципальні), що надаються територіальній громаді, громадянам з метою задоволення їх потреб органами місцевого самоврядування. [11]

Грошово-кредитна політика — комплекс заходів у сфері грошового обігу та кредиту, направлених на регулювання економічного зростання, стримування інфляції та забезпечення стабільності грошової одиниці України, забезпечення зайнятості населення та вирівнювання платіжного балансу. [14]

Делеговані повноваження — повноваження органів виконавчої влади, надані органам місцевого самоврядування законом, а також повноваження органів місцевого самоврядування, які передаються відповідним місцевим державним адміністраціям за рішенням районних, обласних рад. [10]

Делеговані функції, повноваження — функції, повноваження (права і обов'язки), що їх набуває певний суб'єкт (орган чи посадова особа) шляхом

передачі йому для виконання від іншого суб'єкта за власним рішенням останнього або на підставі норми закону. "Делегування" означає, як правило, передачу функцій, повноважень на певний час із збереженням у делегуючого суб'єкта права повернути їх до власного виконання. Водночас делегуючий суб'єкт набуває право контролю за станом і наслідками виконання делегованих функцій, повноважень; він може також фінансувати із власних коштів їх здійснення, передавати в користування необхідні для цього майнові об'єкти. [11]

Державна програма приватизації визначає основні цілі, пріоритети та способи приватизації державного майна, майна, що належить Автономній Республіці Крим, та відчуження комунального майна, групи об'єктів, що підлягають приватизації, завдання щодо обсягів приватизації та умови, які необхідно створити для виконання Програми, організаційні заходи. [7]

Державна підтримка підприємництва — сукупність заходів, засобів і ресурсів, спрямованих на допомогу малому і середньому підприємству, що включає: введення спрощеної системи оподаткування; створення умов для використання малими підприємствами бездіяльних і недовантажених основних фондів; виділення державних ресурсів для високотехнологічного товаровиробничого й інноваційного малого бізнесу тощо. [22]

Державна служба в Україні — це професійна діяльність осіб, які займають посади в державних органах та їх апараті щодо практичного виконання завдань і функцій держави та одержують заробітну плату за рахунок державних коштів. Ці особи є державними службовцями і мають відповідні службові повноваження. [8]

Державне регулювання ринків фінансових послуг — здійснення державою комплексу заходів щодо регулювання та нагляду за ринками фінансових послуг з метою захисту інтересів споживачів фінансових послуг та запобігання кризовим явищам. [19]

Державне прогнозування економічного і соціального розвитку — науково обґрунтоване передбачення напрямів розвитку країни, окремих галузей економіки або окремих адміністративно-територіальних одиниць, можливого стану економіки та соціальної сфери в майбутньому, а також альтер-

нативних шляхів і строків досягнення параметрів економічного і соціального розвитку. Прогноз економічного і соціального розвитку є засобом обґрунтування вибору тієї чи іншої стратегії та прийняття конкретних рішень органами законодавчої та виконавчої влади, органами місцевого самоврядування щодо регулювання соціально-економічних процесів. [6]

Державне програмування практикується в деяких економічно розвинених країнах. Воно передбачає складання центрального плану для економіки загалом. [20]

Державне регулювання економіки — діяльність органів влади по впливу на процес суспільного відтворення з метою досягнення суспільно корисних результатів. Регулюванню підлягають три взаємозалежних елементи відтворювального процесу: ресурси, виробництво і розподіл продукту, фінанси. [22]

Державне управління — вид діяльності держави, що полягає в здійсненні нею управлінського, тобто організуючого впливу на ті сфери і галузі суспільного життя, які вимагають певного втручання держави шляхом використання повноважень виконавчої влади. У той же час державне управління здійснюється і за межами функціонування виконавчої влади, наприклад, на рівні державних підприємств, установ і організацій. Завдяки цьому поняттю "державне управління" за змістом є ширшим, ніж поняття "виконавча влада". Для визначення змістовно поєднаних сфер або галузей суспільного життя, що потребують державного управління, використовується термін "сектор державного управління". [11]

Державні замовлення — закупівля державою товарів і послуг для нестатків власного споживання, здійснювана через систему державних ринків, що є найважливішим елементом і складовою частиною загальнонаціонального ринку. [22]

Державні позики — одержання державою на зворотній основі і на певний строк коштів. Позики широко використовуються в економічній політиці держави: внутрішні позики держави у фізичних і юридичних осіб формують державний внутрішній борг; при одержанні державою іноземних кредитів утвориться державний зовнішній борг. [22]

Джерела покриття дефіциту державного бюджету — внутрішні і зовнішні державні позики, здійснювані у вигляді продажу державних цінних

паперів, прямих позик у позабюджетних фондів і міжнародних фінансових організацій; емісія грошових знаків державним банком. [22]

Дисконтна валютна політика — зниження або підвищення Національним банком України процентних ставок за кредит з метою регулювання попиту і пропозиції на позичковий капітал. [14]

Довідково-інформаційний фонд — це сукупність упорядкованих первинних документів і довідково-пошукового апарату, призначених для задоволення інформаційних потреб. [13]

Довідково-пошуковий апарат — це сукупність упорядкованих вторинних документів, створюваних для пошуку першоджерел. [13]

Економічна безпека — це здатність національної економіки забезпечити стабільний розвиток виробництва в державі з метою оздоровлення її головних потреб. Вона охоплює такі різновиди безпеки, як фінансова, енергетична, техніко-технологічна, продовольча та ін. [20]

Економічна політика держави — це система економічних заходів, що здійснюються державою в інтересах усього суспільства. Вона формується як центральними, так і регіональними органами влади. [21]

Економічні функції держави — це конкретні напрямки здійснення економічної діяльності (політики) держави. [20]

Енергетична безпека відображає захищеність держави (суб'єктів господарювання, регіонів, населення) від дефіциту енергії та її ціни на внутрішньому ринку. Вона залежить від кількості імпортованих енергоносіїв та країн-експортерів, енергомісткості виробництва, розвитку національного паливно-енергетичного комплексу, його технічного та технологічного рівня і, відповідно, собівартості енергії. Важливим аспектом енергетичної безпеки є наявність альтернативних джерел енергоносіїв, так і альтернативність видів самої енергії. [20]

Загальна звітність — це звітність, що містить ті самі дані для певної галузі народного господарства і для підприємств і організацій усього народного господарства. [9]

Загальний склад ради — кількісний склад депутатів ради, визначений радою відповідно до закону. [10]

Загальні збори — зібрання всіх чи частини жителів села (сіл), селища, міста для вирішення питань місцевого значення. [10]

Збалансованість державного бюджету — узгодження дохідної і видаткової частин бюджету). Ідеальний стан з виконанням державного бюджету — повне покриття державних витрат доходами, а в оптимальному випадку — наявність залишку засобів — профіцит державного бюджету. [22]

Звітно-статистична документація включає в себе програми статистичних спостережень, форми звітності та інструкції щодо їх заповнення, анкети, переписні (опитувальні) листи, інші статистичні формуляри, необхідні для проведення статистичних спостережень, які затверджуються органами державної статистики, а також державні класифікатори техніко-економічної та соціальної інформації тощо. [9]

Зони підприємництва створюються в промислових розвинутих країнах. Ціль — підтримка малого бізнесу і стимулювання його розвитку, створення пільгових умов для національного виробника. Продукція з таких зон не поставляється на зовнішні ринки, а розрахована на потреби національного ринку. Зони такого типу утворені у Великобританії, США, Бельгії, Франції. [21]

Ідеологія адміністративної реформи — це сукупність філософських, етичних, правових, політичних та інших ідей і поглядів на адміністративну реформу. Тип ідеології адміністративної реформи визначається соціальними та іншими інтересами суспільства, політичних партій і громадських організацій та відбивається в актах органів державної влади, документах партій, матеріалах засобів масової інформації тощо. Він може бути ліберально-демократичний, соціал-реформістський чи національно-демократичний. [11]

Індикативне планування — процес розробки планових показників розвитку економіки країни, що мають не директивний, а рекомендаційний характер; доведення їх до суб'єктів, що хазяюють; моніторинг виконання планових установок; стимулювання агентів відтворення до проходження у своїй діяльності показникам індикативного плану. [22]

Інфляція — постійно існуюча збільшуюча тенденція в динаміку середнього рівня цін в економіці. Для її характеристики використовуються наступні показники: інфляція попиту, інфляція витрат, інфляційні чекання, інфляційний спад. [22]

Інформаційний ринок — це система економічних, організаційних і пра-

вових відносин щодо продажу і купівлі інформаційних ресурсів, технологій, продукції та послуг. [13]

Інформаційні ресурси науково-технічної інформації — це систематизоване зібрання науково-технічної літератури і документації (книги, брошури, періодичні видання, патентна документація, нормативно-технічна документація, промислові каталоги, конструкторська документація, звітна науково-технічна документація з науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, депоновані рукописи, переклади науково-технічної літератури і документації), зафіксовані на паперових чи інших носіях. [13]

Інформаційні ресурси спільного користування — це сукупність інформаційних ресурсів державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек, а також комерційних центрів, фірм, організацій, які займаються науково-технічною діяльністю і з власниками яких укладено договори про їх спільне використання. [13]

Казначейські зобов'язання — боргові цінні папери, що емітуються державою в особі її уповноважених органів, розміщуються виключно на добровільних засадах серед фізичних та юридичних осіб і засвідчують внесення їх власниками грошових коштів до бюджету та дають право на отримання фінансового доходу або інші майнові права, відповідно до умов їх випуску. [14]

Комплексно-цільова народногосподарська програма — це державний, адресний плановий документ, у якому визначений за ресурсами, виконавцями та строками комплекс економічних, техніко-виробничих, науково-дослідних, організаційно-господарських заходів, до яких, звичайно, залучено багато галузей, господарських органів, регіонів. [20]

Комунальне об'єднання територіальних громад означає соціально-політичне, територіальне утворення, що одночасно виступає територіальною спільністю людей-суб'єктів місцевого самоврядування і низовою одиницею в системі адміністративно-територіального поділу. [11]

Консолідована фінансова звітність — фінансова звітність, яка відображає фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів юридичної особи та її дочірніх підприємств як єдиної економічної

одиниці. [1]

Кредитор останньої інстанції — це, як правило, Національний банк України, до якого може звернутися банк або інша кредитна установа для отримання рефінансування в разі вичерпання інших можливостей рефінансування. Національний банк України має право, але не зобов'язаний, надавати кредити для рефінансування банку, якщо це не тягне за собою ризиків для банківської системи. [14]

Ліквідація — припинення діяльності суб'єкта підприємницької діяльності, визнаного арбітражним судом банкрутом, з метою здійснення заходів щодо задоволення визнаних судом вимог кредиторів шляхом продажу його майна. [4]

Магазини безмитної торгівлі (Duty Free Shops) є особливою формою вільної економічної зони. Вони розташовані в морських портах, аеропортах, на залізничних станціях, пунктах перетину державного кордону. Вони пропонують особам, що залишають країну, деякі товари за зниженими цінами. Це досягається за рахунок виключення з ціни суми податку на додану вартість (ПДВ). Площа таких зон є найменшою і не перевищує декількох сот квадратних метрів. Ці зони розташовані за митним кордоном, але в межах державного кордону країни. У країнах Європейського союзу, крім реалізації товарів зі знижкою, на території таких зон передбачене повернення ПДВ для іноземців, що від'їжджають, на будь-який товар, що був придбаний в країні впродовж півроку. Це відбувається в спеціальній державній установі, розташованій на території зони. Ціль створення таких зон – експорт продукції, його стимулювання та реклама національних виробників товару. [21]

Мінімальний бюджет місцевого самоврядування — розрахунковий обсяг місцевого бюджету, необхідний для здійснення повноважень місцевого самоврядування на рівні мінімальних соціальних потреб, який гарантується державою. [10]

Мінімальний рівень соціальних потреб — гарантований державою мінімальний рівень соціальних послуг на душу населення в межах усієї території України. [10]

Мінімальні державні соціальні стандарти — гарантований державою рівень послуг на душу населення в межах усієї території країни, які нада-

ються органами влади і фінансуються за рахунок бюджетів. Показник, який використовується для розрахунку мінімального місцевого бюджету. Використовується в практиці бюджетного планування зарубіжних країн. Розробка мінімальних державних соціальних стандартів здійснюється в Україні. [11]

Місцева державна адміністрація є місцевим органом виконавчої влади і входить до системи органів виконавчої влади. Місцева державна адміністрація в межах своїх повноважень здійснює виконавчу владу на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, а також реалізує повноваження, делеговані їй відповідною радою. Місцеві державні адміністрації в межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці забезпечують: виконання Конституції, законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, інших органів виконавчої влади вищого рівня; законність і правопорядок, додержання прав і свобод громадян; виконання державних і регіональних програм соціально-економічного та культурного розвитку, програм охорони довкілля, а в місцях компактного проживання корінних народів і національних меншин - також програм їх національно-культурного розвитку; підготовку та виконання відповідних бюджетів; звіт про виконання відповідних бюджетів та програм; взаємодію з органами місцевого самоврядування; реалізацію інших наданих державою, а також делегованих відповідними радами повноважень. [11]

Міське самоврядування в Україні — це територіальна самоорганізація громадян для самостійного вирішення безпосередньо або через органи, які вони обирають, усіх питань місцевого життя в межах Конституції України, законів України та власної фінансово-економічної бази. Територіальну основу місцевого самоврядування становлять сільрада, селище, місто. Органами місцевого самоврядування є сільські, селищні, міські Ради народних депутатів. [12]

Місцевий референдум — форма прийняття територіальною громадою рішень з питань, що належать до відання місцевого самоврядування, шляхом прямого голосування. [10]

Науково-інформаційна діяльність — це сукупність дій, спрямованих на задоволення потреб громадян, юридичних осіб і держави в науково-технічній інформації, що полягає в її збиранні, аналітично-синтетичній

обробці, фіксації, зберіганні, пошуку і поширенні. [13]

Національне багатство України: земля, її надра, повітряний простір, водні та інші природні ресурси, що знаходяться в межах території України, природні ресурси її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони, основні засоби виробництва в промисловості, будівництві, сільському господарстві, транспорті, зв'язку; житловий фонд, будівлі та споруди, фінансові ресурси, наукові досягнення, створена, завдяки зусиллям народу України, частка в загальносоюзному багатстві, зокрема, в загальносоюзних алмазному та валютному фондах і золотому запасі, національні, культурні та історичні цінності, в тому числі й ті, що знаходяться за її межами, є власністю народу України. [5]

Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку — нормативно-правовий акт, затверджений Міністерством фінансів України, що визначає принципи та методи ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності, що не суперечать міжнародним стандартам. [1]

Неплатоспроможність — неспроможність суб'єкта підприємницької діяльності виконати після настання встановленого строку їх сплати грошові зобов'язання перед кредиторами, в тому числі по заробітній платі, а також виконати зобов'язання щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів) не інакше як через відновлення платоспроможності. [4]

Непрямі податки — націнка на товари і послуги, що включається прямо в ціну товару (послуги). Бувають трьох видів: акцизи, монопольні податки, мита. До непрямих податків відносяться податок з додаткової вартості, акцизи, податок на спадщину, на угоди з нерухомістю і цінними паперами. [22]

Об'єкти приватизації групи А — об'єкти, вартість основних фондів яких не перевищує 1 млн. гривень (крім об'єктів групи Г, науково-дослідних та проектних організацій), у тому числі структурні підрозділи підприємств, правовий статус яких не був приведений у відповідність із законодавством; підприємства, що входять до складу об'єднань, правовий статус яких раніше не був приведений у відповідність із законодавством; структурні підрозділи (одиниці) інших підприємств, що мо-

жуть бути виділені в самостійні підприємства, в тому числі такі, що реалізують аналогічні або взаємозамінні види товарів (робіт, послуг); об'єкти, які створюються на базі державного майна в результаті здійснення реструктуризації державних підприємств, незалежно від їх галузевої належності; окреме індивідуально визначене майно будівлі, споруди та нежилі приміщення - незалежно від його вартості. [7]

Об'єкти приватизації групи Б — об'єкти, вартість основних фондів яких становить від 1 млн. гривень до 170 млн. гривень, а частка вартості основних фондів, що припадає на одного працюючого, не перевищує номінальної вартості приватизаційного майнового сертифіката більш як у 12 разів (крім об'єктів групи Г). [7]

Об'єкти приватизації групи В — об'єкти, вартість основних фондів яких становить від 1 млн. гривень до 170 млн. гривень, а частка вартості основних фондів, що припадає на одного працюючого, перевищує номінальну вартість приватизаційного майнового сертифіката більш як у 12 разів (крім об'єктів групи Г). [7]

Об'єкти приватизації групи Г — об'єкти, вартість основних фондів яких перевищує 170 млн. гривень, а також підприємства (незалежно від вартості основних фондів), що займають монопольне становище на загальнодержавному ринку відповідних товарів України і визнані такими у встановленому порядку; об'єкти військово-промислового комплексу, що підлягають конверсії згідно з відповідною програмою; об'єкти, приватизація яких здійснюється із залученням іноземних інвестицій за міжнародними договорами України. [7]

Об'єкти приватизації групи Д — об'єкти незавершеного будівництва, включаючи законсервовані об'єкти, майно ліквідованих підприємств, підприємств-банкрутів. [7]

Об'єкти приватизації групи Е — акції (частка, пай), що належать у підприємствах змішаної власності державі; цінні папери, паї, інше майно вартістю понад 1 млн. гривень, що не було враховане під час проведення оцінки вартості майна об'єкта приватизації та не ввійшло до його статутного фонду (крім об'єктів групи Ж). [7]

Об'єкти приватизації групи Ж — незалежно від вартості об'єкти освіти, охорони здоров'я, культури, мистецтва та преси, фізичної культури і

спорту, телебачення та радіомовлення, видавничої справи, а також майно санаторно-курортних закладів, профілакторіїв, будинків і таборів відпочинку, в тому числі: майно структурних підрозділів підприємств у разі їх виділення в самостійні підприємства; об'єкти соціально-побутового призначення, що перебувають на балансі підприємств, у разі, якщо такі об'єкти не були включені до складу майна, що приватизується, господарським товариством, створеним працівниками підприємства. [7]

Обласний бюджет — план утворення і використання фінансових ресурсів, необхідних для забезпечення спільних інтересів територіальних громад, виконання місцевих програм, здійснення бюджетного вирівнювання. [10]

Облікова політика — сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності. [1]

Облікова ставка Національного банку України — виражена у відсотках плата, що береться Національним банком України за рефінансування комерційних банків шляхом купівлі векселів до настання строку платежу по них і утримується з номінальної суми векселя. Облікова ставка є найнижчою серед ставок рефінансування і є орієнтиром ціни на гроші. [14]

Органи виконавчої влади — самостійний вид органів державної влади, які згідно з конституційним принципом поділу державної влади мають своїм головним призначенням здійснення однієї гілки державної влади - виконавчої. За характером компетенції (повноважень) розрізняються органи загальної компетенції (Кабінет Міністрів, місцеві державні адміністрації), а також органи спеціальної - галузевої, міжгалузевої і функціональної компетенції (решта органів виконавчої влади). За порядком прийняття рішень органи поділяються на: - колегіальні, в яких право прийняття рішень від імені органу мають певні колективи (Кабінет Міністрів, різні державні комісії тощо), які очолюються керівником органу; єдиноначальні, в яких право прийняття рішень від імені органу має одна особа (міністр, голова державного комітету, голова місцевої державної адміністрації). Вона юридично і є "органом", а тому називати цю особу "керівником органу"

не є, з наукової точки зору, цілком логічним. У цих випадках структура, яка традиційно називається "органом" (наприклад, міністерство, державний комітет тощо), фактично є робочим "апаратом" відповідного органу. За характером джерел фінансування органи виконавчої влади поділяються на ті, що фінансуються з держбюджету, і ті, що мають змішане фінансування - з держбюджету і за рахунок доходів від власної діяльності. Інша загальновизнана назва органів виконавчої влади - органи державного управління. [11]

Органи самоорганізації населення — представницькі органи, що створюються частиною жителів, які тимчасово або постійно проживають на відповідній території в межах села, селища, міста. [10]

Основні засади грошово-кредитної політики — комплекс змінних індикаторів фінансової сфери, що дають можливість Національному банку України з допомогою інструментів (засобів та методів) грошово-кредитної політики здійснювати регулювання грошового обігу та кредитування економіки з метою забезпечення стабільності грошової одиниці України як монетарної передумови для економічного зростання і підтримки високого рівня зайнятості населення. [14]

Офіційне видання Національного банку України — спеціальне друковане видання, визначене Національним банком України як офіційне і зареєстроване в установленому порядку, в якому публікуються нормативно-правові акти Національного банку України, а також інформаційно-аналітичні, статистичні та інші матеріали, огляди стану банківської системи України, валютного і фінансового ринків тощо. [14]

Офіційний валютний курс — курс валюти, офіційно встановлений Національним банком України як уповноваженим органом держави. [14]

Офіційні друковані органи — газета Верховної Ради України "Голос України" та газета Кабінету Міністрів України "Урядовий кур'єр", друковані видання відповідної обласної ради за місцезнаходженням боржника. [4]

Первинний документ — документ, який містить відомості про господарську операцію та підтверджує її здійснення. [1]

Первинний облік є реєстрацією різних фактів (подій, процесів і т. ін.), вироблених у міру їхнього здійснення і, як правило, на первинному обліково-

му документі. Прикладом може служити свідоцтво про народження дитини. У торгівлі до первинних облікових документів відносяться накладні на відпуск товарів, рахунки-фактури тощо. [9]

Первинні дані — це інформація щодо кількісної та якісної характеристики явищ і процесів, яка подана респондентами під час статистичних спостережень. [9]

Підвідомчість органів виконавчої влади — найбільш загальний термін, яким охоплюються будь-які стани (режими) організаційних відносин між органами виконавчої влади, як правило, різних - вищого і нижчого рівнів. Більш конкретними щодо даного терміну виступають поняття "підконтрольність", "підзвітність", "підпорядкованість", "відповідальність". [11]

Підконтрольність і підзвітність органів виконавчої влади — певний стан (режим) організаційних відносин між органами виконавчої влади, за яким один орган має право перевіряти діяльність іншого, включаючи право скасовувати чи зупиняти дію його актів, а той зобов'язаний надавати необхідні можливості для таких перевірок і звітувати про свою діяльність. За змістом "підконтрольність" дещо ширша, ніж "підзвітність", оскільки завжди передбачає одержання інформації та звітів. У свою чергу, підзвітність може застосовуватись окремо від здійснення в повному обсязі функцій контролю. [11]

Підпорядкованість органів виконавчої влади — це поняття характеризує, як правило, найвищу організаційну залежність органу нижчого рівня від органу вищого рівня. У той же час підпорядкованість може мати різні ступені повноти. Повна підпорядкованість (підлеглість) передбачає наявність у вищого органу всіх або переважної більшості важелів керуючого впливу, включаючи вирішення щодо підлеглого органу: установчих питань; визначення правового статусу; кадрових питань; здійснення контролюючих функцій; отримання звітності; застосування заходів відповідальності тощо. Підпорядкованість може бути частковою, коли в організаційних відносинах наявні лише деякі із зазначених важелів. [11]

Платіжний баланс — співвідношення між сумою грошових надходжень, отриманих країною з-за кордону, і сумою здійснених нею платежів за кордон протягом певного періоду. До платіжного балансу входять розрахунки за зовнішньою торгівлею, послугами, неторговими операціями,

доходи від капіталовкладень за кордоном, торгівлі ліцензіями, від фрахтування та обслуговування кораблів, туризму, утримання дипломатичних і торгових представництв за кордоном, грошові перекази окремих осіб, виплати іншим країнам за позики тощо. Платіжний баланс включає рух капіталів: інвестиції та кредити. [14]

Повноваження органу виконавчої влади — це закріплені за органом виконавчої влади права і обов'язки (в тому числі обов'язки нести відповідальність за наслідки виконання повноважень - так звані "юрисдикційні" обов'язки). Для визначення певного обсягу повноважень, закріпленого за кожним органом виконавчої влади відповідно до покладених на нього завдань і функцій, застосовується поняття "компетенція". Центральне місце і переважну частину серед повноважень органу виконавчої влади складають державно-владні повноваження, тобто повноваження щодо прийняття обов'язкових до виконання рішень і забезпечення їх здійснення тими, кому вони адресовані. [11]

Податкоспроможність територіального колективу — обсяг доходів, який потенційно може бути об'єктом оподаткування комунальними податками на душу населення в межах конкретного територіального колективу. [11]

Політика економічна — сукупність дій по управлінню економікою, що включає специфічний набір важелів і методів управління економікою. Складеними її елементами є промислова й аграрна політика, фіскальна, монетарна і валютна політика та ін. [22]

Порто-франко відноситься до числа найбільш розповсюджених класичних зон. У своїх межах порто-франко може включати комерційну зону та поширюватися на площу всього міста. У рамках даної зони діють переважно іноземні фірми, які вкладають свій капітал у розвиток промислового потенціалу даної зони. Тому, крім простої перевалки і складського збереження товарів, а також чисто комерційної діяльності, всередині зазначених периметрів зони можуть оброблятися, вироблятися і збиратися товари. Завдяки пільгам в оподаткуванні та низькій вартості робочої сили в країнах, що розвиваються, товари, вироблені на території такої зони, мають меншу собівартість. Тому можливий їх подальший експорт в інші країни. [21]

Посада — це визначена структурою і штатним розписом первинна структурна одиниця державного органу та його апарату, на яку покладено встановлене нормативними актами коло службових повноважень. Посадовими особами відповідно вважаються керівники та заступники керівників державних органів та їх апарату, інші державні службовці, на яких законами або іншими нормативними актами покладено здійснення організаційно-розпорядчих та консультативно-дорадчих функцій. [8]

Посадова особа місцевого самоврядування — особа, яка працює в органах місцевого самоврядування, має відповідні посадові повноваження у здійсненні організаційно-розпорядчих та консультативно-дорадчих функцій і отримує заробітну плату за рахунок місцевого бюджету. [10]

Поточний бюджет — доходи і видатки місцевого бюджету, які утворюються і використовуються для покриття поточних видатків. [10]

Поточні видатки — це видатки бюджетів на фінансування мережі підприємств, установ, організацій, які діють на початок бюджетного року, а також на фінансування заходів соціального захисту населення. [2]

Право власності — це врегульовані законом суспільні відносини щодо володіння, користування і розпорядження майном. Право власності в Україні охороняється законом. Держава забезпечує стабільність правовідносин власності. Кожен громадянин в Україні має право володіти, користуватися і розпоряджатися майном особисто або спільно з іншими. Власність в Україні виступає в таких формах: приватна, колективна, державна. Усі форми власності є рівноправними. [5]

Право комунальної власності — право територіальної громади володіти, доцільно, економно, ефективно користуватися і розпоряджатися на свій розсуд і в своїх інтересах майном, що належить їй, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування. [10]

Правова основа адміністративної реформи — це нормативно-правові акти, які є відправною точкою і механізмом забезпечення даної реформи. Серед цих актів головна роль належить Конституції і законам України. У міру поглиблення адміністративної реформи її правова основа вдосконалюється і оновлюється. [11]

Правомочний склад ради — кількість депутатів, обраних до відповід-

ної ради, повноваження яких визнано і не припинено в установленому законом порядку, яка становить не менш як дві третини від загального складу ради. [10]

Представницький орган місцевого самоврядування — виборний орган (рада), який складається з депутатів і відповідно до закону наділяється правом представляти інтереси територіальної громади і приймати від її імені рішення. [10]

Приватизація державного майна — це відчуження майна, що перебуває в державній власності, і майна, що належить Автономній Республіці Крим, на користь фізичних та юридичних осіб, які можуть бути покупцями відповідно до цього Закону, з метою підвищення соціально-економічної ефективності виробництва та залучення коштів на структурну перебудову економіки України. [15]

Принципи адміністративної реформи — це головні засади її проведення, які засновані на відповідній ідеології і політиці адміністративної реформи. У принципах розкривається головне призначення і сутність даної реформи. [11]

Принципи оподатковування — основи, на яких базується система оподатковування в країні: гласність і відкритість, простота числення і стягування податків, гнучкість податкової системи, невідворотність податкових платежів і санкцій. [22]

Природна монополія — монополія, дії якої мінімізують довгострокові галузеві середні витрати. Існує в тих випадках, коли одна фірма може забезпечувати весь ринок, маючи більш низькі витрати на одиницю продукції, що досягаються за рахунок масштабу виробництва. [22]

Природні ресурси — вартісна оцінка земельних ресурсів, лісів, водяних ресурсів, корисних копалин і інших видів природних ресурсів, що залучені в господарський оборот. [22]

Прогноз економічного і соціального розвитку є засобом обґрунтування вибору тієї чи іншої стратегії та прийняття конкретних рішень органами законодавчої та виконавчої влади, органами місцевого самоврядування щодо регулювання соціально-економічних процесів. [6]

Прогнозні та програмні документи економічного і соціального розвитку — документи, що відповідають вимогам законодавства України щодо до-

кументів і відображають прогнози та програми економічного і соціального розвитку. [6]

Продовольча безпека передбачає забезпечення населення країни якісними продуктами харчування в гарантованому обсязі в будь-який час (стихійне лихо, військові дії, блокада з боку інших держав). Продовольча безпека залежить від стану національного агропромислового комплексу та його підтримки державою, земельного законодавства, форм власності та господарювання, а також платоспроможності населення. [20]

Промислово-фінансова група (ПФГ) — об'єднання, до якого можуть входити промислові підприємства, сільськогосподарські підприємства, банки, наукові і проектні установи, інші установи та організації всіх форм власності, що мають на меті отримання прибутку, та яке створюється за рішенням Уряду України на певний термін з метою реалізації державних програм розвитку пріоритетних галузей виробництва і структурної перебудови економіки України, включаючи програми згідно з міждержавними договорами, а також виробництва кінцевої продукції. [16]

Професійна таємниця — матеріали, документи, інші відомості, якими користуються в процесі та у зв'язку з виконанням своїх посадових обов'язків посадові особи державних органів, що здійснюють регулювання ринків фінансових послуг, та особи, які залучаються до здійснення цих функцій, і які забороняється розголошувати в будь-якій формі до моменту прийняття рішення відповідним уповноваженим державним органом. [19]

Прямі податки — різновид податкових зборів, що стягуються з конкретної фізичної чи юридичної особи) Їх можна підрозділити на два види: реальні прямі податки й особисті прямі податки. До реальних прямих податків відносяться: поземельний, промисловий, податок на цінні папери; до особистих прямих податків відносяться: прибутковий податок із громадян, податок із прибутку корпорацій, податок на спадщину і дарування тощо. [22]

Районний бюджет — план утворення і використання фінансових ресурсів, необхідних для забезпечення спільних інтересів територіальних громад сіл, селищ, міст районного значення, виконання місцевих про-

грам, здійснення бюджетного вирівнювання. [10]

Районні та обласні ради — органи місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст. [10]

Регіон — це частина території країни, на якій функціонує сформований комплекс галузей виробництва, виробничої та соціальної інфраструктури. Кожен регіон характеризується специфічними природно-географічними, історико-демографічними, політико-адміністративними особливостями. [20]

Регіональна економіка покликана забезпечувати раціональне використання ресурсного потенціалу регіону і на цих засадах вирішувати соціально-економічні проблеми населення, зменшувати залежність регіонів від центру. З цією метою треба визначити стабільні нормативи відрахувань до бюджетів усіх рівнів. [20]

Регіональна економічна політика — комплекс різних мір (законодавчих, адміністративних і економічних), проведених як федеральним урядом, так і місцевими органами влади з метою усунення диспропорцій в економічному розвитку, більш повного використання потенціалу регіонів, сприяння розвитку депресивних районів країни. [22]

Регіональне самоврядування в Україні — це територіальна самоорганізація громадян для вирішення безпосередньо або через органи, які вони утворюють, питань місцевого життя в межах Конституції України та законів України. Територіальну основу регіонального самоврядування становлять район, область. [12]

Регіональні програми — одна з найважливіших форм державного регулювання розвитку регіонів. Ціль їх — пошук шляхів виходу з кризи і забезпечення підйому економіки і підвищення життєвого рівня населення в кожному регіоні країни. [22]

Регулювання діяльності монополістів — вплив держави на монополістів з метою формування конкурентного ринкового середовища. Включає методи адміністративного (законодавчого) і нормативно-орієнтованого (коригувального) регулювання. [22]

Роздержавлення і приватизація державних підприємств — це, насамперед, відчуження засобів виробництва у власність (користування,

володіння і розпорядження) окремих фізичних і юридичних осіб. [26]

Самооподаткування — форма залучення на добровільній основі за рішенням зборів громадян за місцем проживання коштів населення відповідної території для фінансування разових цільових заходів соціально-побутового характеру. [10]

Санація — система заходів, що здійснюються під час провадження в справі про банкрутство з метою запобігання визнання боржника банкрутом та його ліквідації, спрямована на оздоровлення фінансово-господарського становища боржника, а також задоволення в повному обсязі або частково вимог кредиторів шляхом кредитування, реструктуризації підприємства, боргів і капіталу та (або) зміну організаційно-правової та виробничої структури боржника. [4]

Середня податкоспроможність територіального колективу — обсяг доходів у масштабах країни, який може бути оподаткований комунальними податками на душу населення. Розраховується шляхом поділу доходів, що підлягають оподаткуванню, на чисельність населення країни. [11]

Система державного управління — складне поняття, зміст якого охоплює такі складові елементи: суб'єкти управління, тобто органи виконавчої влади; об'єкти управління, тобто сфери та галузі суспільного життя, що перебувають під організуючим впливом держави; управлінська діяльність (процес), тобто певного роду суспільні відносини, через які реалізуються численні прямі та зворотні зв'язки між суб'єктами і об'єктами управління. Досить поширений термін "адміністративна система" найчастіше характеризує поєднання двох згаданих елементів - суб'єктів управління та управлінської діяльності, Зміст останньої розкривається, зокрема, через поняття "цілі і завдання", "функції", "методи", "стадії", "процедури", "повноваження", "ефективність", "культура", "етика" тощо. [11]

Система прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку складається з: прогнозів економічного і соціального розвитку України на середньо- та короткостроковий періоди; Державної програми економічного і соціального розвитку України на короткостроковий період; прогнозів економічного і соціального розвитку Автономної Республіки Крим, областей, районів та міст на середньостроковий період; програм економічного і соціального розвитку Автономної

Республіки Крим, областей, районів та міст на короткостроковий період; прогнозів розвитку окремих галузей економіки на середньостроковий період; програм розвитку окремих галузей економіки. [6]

Склад ради — кількість депутатів, обраних до відповідної ради, повноваження яких визнано і не припинено в установленому законом порядку. [10]

Служба в органах місцевого самоврядування (муніципальна служба) — являє собою професійну, на постійній основі діяльність осіб, що займають посади в органах місцевого самоврядування та їх об'єднаннях, спрямовану на здійснення завдань та функцій місцевого самоврядування, реалізацію повноважень органів місцевого самоврядування, і отримують заробітну плату за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету. [11]

Соціальні функції бюджетних витрат — стабілізація соціально-економічної ситуації в країні, зм'якшення розходжень у рівні доходів і рівні життя різних дохідних груп, підтримка галузей, що роблять соціальні послуги (охорони здоров'я, утворення, культури та ін.). [22]

Спеціальний режим інвестиційної діяльності — це режим введення податкових, митних та інших пільг для суб'єктів підприємницької діяльності, що реалізують інвестиційні проекти, схвалені Радою з питань спеціальних економічних зон та спеціального режиму інвестиційної діяльності. [18]

Ставка рефінансування Національного банку України — виражена у відсотках плата за кредити, що надаються комерційним банкам, яка встановлюється Національним банком України з метою впливу на грошовий оборот та кредитування. Національним банком України встановлюються облікова та ломбардна процентні ставки. [14]

Статистична звітність — це офіційний документ, в якому містяться зведення про роботу підзвітного об'єкта, занесені на спеціальну форму. Статистична звітність найчастіше базується на даних бухгалтерського обліку. В її основі лежить первинний облік. [9]

Статистичні дані — це інформація, отримана на підставі проведених статистичних спостережень, що опрацьована і подана у формалізованому вигляді відповідно до загальноприйнятих принципів та методології. Статистичні дані, які є результатом зведення та угруповання первинних даних, за умови забезпечення їх знеособленості є зведеною

знеособленою статистичною інформацією (даними). [9]

Суб'єкт банкрутства — боржник, неспроможність якого виконати свої грошові зобов'язання встановлена арбітражним судом. Суб'єктами банкрутства не можуть бути відокремлені структурні підрозділи юридичної особи (філії, представництва, відділення тощо).[4]

Схеми районного планування — конкретні плани організації і розміщення виробництва в рамках адміністративного району, міста. [22]

Схеми розміщення і розвитку окремих галузей (багатогалузових комплексів) — документи, що відбивають раціональний розвиток виробництва тієї чи іншої галузі, а також раціональне розміщення виробництв даної галузі по території країни з погляду загальнонаціональних інтересів. [22]

Територіальна громада — спільнота мешканців, жителів населених пунктів (сіл, селищ, міст), об'єднана загальними інтересами власного життєзабезпечення, самостійного, в межах законів, вирішення питань місцевого значення як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування. [11]

Територіальне регулювання економіки — процес вироблення і встановлення раціональних територіальних пропорцій в розвитку економіки країни. [22]

Територія пріоритетного розвитку — територія, на якій склалися несприятливі соціально-економічні та екологічні умови, незадовільний стан зайнятості населення і на якій запроваджується спеціальний режим інвестиційної діяльності для створення нових робочих місць. [17]

Технічна та технологічна безпека — це здатність держави забезпечити розробку та впровадження новітніх технологій для випуску конкурентоспроможної продукції. Її рівень залежить від державної підтримки фундаментальної та галузевої науки, орієнтованості на ресурсо- та енергозберігаючі технології, а також вихід на закордонні ринки. [20]

Транснаціональна промислово-фінансова група — промислово-фінансова група, до складу учасників якої входять українські та іноземні юридичні особи. [16]

Трансферти — кошти, що передаються з Державного бюджету до місцевих бюджетів або з місцевих бюджетів вищого рівня до бюджетів нижчого рівня у вигляді дотацій, субсидій, субвенцій та в інших формах. [11]

Учасники державного прогнозування — органи державної влади, які розробляють, затверджують і здійснюють прогнозні та програмні документи економічного і соціального розвитку, а саме: Кабінет Міністрів України, уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики, інші центральні органи виконавчої влади. Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування. [6]

Фінансова безпека передбачає захищеність фінансових інтересів держави та інших суб'єктів господарювання. Саме вона тісно пов'язана з іншими складовими економічної безпеки, від її рівня залежить інвестиційний клімат у державі. Зумовлена вона стабільністю грошово-кредитної, бюджетної та валютної систем. Фінансова безпека визначається наступними показниками: розподілом державного бюджету; стійкістю банківської системи, національної валюти; станом зовнішньої та внутрішньої заборгованості; дефіцитом платіжного балансу. [20]

Фінансова звітність — бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період. [1]

Фінансова установа — юридична особа, яка відповідно до закону надає одну чи декілька фінансових послуг та яка внесена до відповідного реєстру в порядку, встановленому законом. До фінансових установ належать банки, кредитні спілки, ломбарди, лізингові компанії, довірчі товариства, страхові компанії, установи накопичувального пенсійного забезпечення, інвестиційні фонди і компанії та інші юридичні особи, виключним видом діяльності яких є надання фінансових послуг. [19]

Фінансове вирівнювання — процес перерозподілу фінансових ресурсів на користь адміністративно-територіальних одиниць, які не мають достатньої власної доходної бази. Цей процес забезпечується центральними органами державної влади. Синонім поняття "бюджетне регулювання". Фінансове вирівнювання є не абсолютним вирівнюванням доходів територіальних одиниць, а лише в цілому. [11]

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" // Відомості Верховної Ради. - 1999 . - N 40 . - С.365.
2. Закон України "Про бюджетну систему України" // Відомості Верховної Ради України. – 1995. - №26. – С. 195.
3. Закон України "Про виконавче провадження" // Відомості Верховної Ради України. - 1999.- N 24. - С.207.
4. Закон України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" (Про внесення змін до Закону України "Про банкрутство") //Відомості Верховної Ради. - 1999. - N 42-43. - С.378.
5. Закон України "Про власність" // Відомості Верховної Ради. -1991. – N.20. - С.249.
6. Закон України "Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України" //Відомості Верховної Ради. - 2000. - N 25. - С.195.
7. Закон України "Про державну програму приватизації" // Відомості Верховної Ради України. - 1998. - N 33. - С.222.
8. Закон України "Про державну службу // Відомості Верховної Ради. - 1993. - N 52. - С.490.
9. Закон України "Про державну статистику" // Голос України. – 2000. – №153. – С.8.
10. Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" // Відомості Верховної Ради. - 1997. - N 24. - С.170.
11. Закон України "Про місцеві державні адміністрації" // Відомості Верховної Ради. - 1999. - N 20-21. - С.190.
12. Закон України "Про місцеві Ради народних депутатів та місцеве і регіональне самоврядування" // Відомості Верховної Ради. - 1991. – N.2. - С. 5.
13. Закон України "Про науково-технічну інформацію" – №3322-XII. – 1993. - 25 червня.
14. Закон України "Про Національний банк України" // Відомості Верховної Ради. - 1999. - N 29. - С.238.
15. Закон України "Про приватизацію державного майна" // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - N 24. - С.348.
16. Закон України "Про промислово-фінансові групи в Україні"

//Відомості Верховної Ради. - 1996. - N 23. - С. 88.

17. Закон України "Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку та спеціальну економічну зону "Порт Крим" в Автономній Республіці Крим" – N 2189-III. – 2000. - 21 грудня.
18. Закон України "Про спеціальні економічні зони та спеціальний режим інвестиційної діяльності в Донецькій області" // Голос України. – 19 січня 1999 року. - №8 (2010).
19. Закон України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг". - №2664-III. – 2001. - 12 липня.
20. Державне регулювання економіки / За ред. І.Р. Михасюка. – Львів: Українські технології, 1999. – 640 с.
21. Дороніна М.С., Горовий Д.А. Економічна політика. Конспект лекцій. – Харків: Вид. ХДЕУ, 2001. – 46 с.
22. Орешин В.П. Государственное регулирование национальной экономики: Учебн. пособие. – М.: Юристъ, 1999. – 272 с.